

LUNDS
UNIVERSITET

Språk- och litteraturcentrum
Översättarutbildningen

EXAMENSARBETE VT 11

MAGISTERKURS

DEL 2: ANALYS

En balansakt mellan formellt och informellt

En uppsats om de lexikogrammatiska utmaningarna vid
översättningen av den mångfacetterade texten ”What
women farmers need: A blueprint for action”

Författare:

Anna Hansen

anna_hansen_@hotmail.com

Handledare:

Mari Mossberg, svenska

Lennart Nyberg, engelska

Sammandrag:

Denna magisteruppsats bygger på en översättning av en text från hjälporganisationen ActionAid. Texten behandlar kvinnliga jordbrukares situation och hur denna kan förbättras. Uppsatsen består av en inledande textanalys där några av textens utmärkande drag tas upp. Därefter följer en genomgång av förutsättningarna för översättningen och valen av översättningsstrategier. Sist kommer en översättningskommentar där några av de problem som uppkom i samband med översättningsarbetet analyseras. En av de främsta utmaningarna vid denna översättning var det faktum att källtexten bär spår av olika genrer och stilar. Uppsatsen fokuserar först och främst på de svårigheter detta har medfört på lexikogrammatikens område. Målet var att försöka uppnå en bra balans mellan de olika stildragen genom att kombinera flera översättningsstrategier.

Arbetets engelska titel:

A balancing act between formal and informal: An essay on the lexico-grammatical challenges posed by the translation of the versatile text “What women farmers need: A blueprint for action”

Nyckelord:

Översättning, genre, översättningsstrategier, lexikogrammatik, formell stil, informell stil

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Textanalys	4
2.1 Verksamhet.....	4
2.2 Kontext, genre och syfte	5
2.3 Källtextens disposition.....	6
2.4 Den interpersonella strukturen	8
2.5 Lexikogrammatik.....	10
3 Överväganden inför översättningen	10
3.1 Förutsättningar för översättningen.....	11
3.2 Översättningsstrategier.....	11
4 Översättningskommentar	12
4.1 Inledande kommentarer.....	12
4.2 Ord som förknippas med formell stil.....	13
4.2.1 Byråkratiska ord.....	13
4.2.2 Jordbrukstermer och andra fackspråkliga termer.....	17
4.3 Ord som förknippas med informell stil.....	20
4.4 Kontraster mellan den formella och den informella stilen.....	23
5 Sammanfattande synpunkter	23
Källförteckning	24

1 Inledning

Uppsatsen bygger på en översättning som jag har utfört på uppdrag av hjälporganisationen ActionAid. Min uppgift var att översätta texten "What women farmers need: A blueprint for action". Detta är en text som behandlar kvinnliga jordbrukares situation och vad som kan göras för att förbättra den. I denna uppsats kommer jag att granska dels källtexten och vad som utmärker den och dels min egen översättning. Jag kommer att redogöra för de svårigheter som en översättning av den här typen av texter medför. Fokus kommer att ligga på de lexikogrammatiska svårigheterna och hur man som översättare brottas med en text som bär spår av flera stilar. Detta kommer förhoppningsvis ge mig större insikt i de utmaningar man som översättare ställs inför och leda till att jag kan förbättra kvaliteten på min översättning.

2 Textanalys

I detta inledande avsnitt kommer jag att analysera källtexten och fokusera på några av textens utmärkande drag samt sådant som har varit relevant för översättningsarbetet. En del av det jag tar upp i detta avsnitt kommer att analyseras närmare i samband med uppsatsens kommentardel.

2.1 Verksamhet

ActionAid International är en internationell biståndsorganisation som i sitt arbete särskilt fokuserar på kvinnors och flickors rättigheter. ActionAid grundades år 1972 och var då främst en brittisk organisation. År 2003 grundades ActionAid International med huvudkontor i Sydafrika och år 2006 öppnades ett kontor i Sverige.¹ ActionAids projekt finansieras globalt till 75 % av privata givare och till 25 % av institutionella givare². ActionAid finns med på SIDA:s lista över samarbetspartners³ och beviljades år 2006 ett s.k. 90-konto av SFI (Svensk Insamlingskontroll)⁴. För att beviljas ett sådant konto krävs det att organisationen lever upp till vissa krav på hur mycket pengar som måste gå till ändamålet och hur mycket som får gå till administrationskostnader m.m. Enligt de nuvarande reglerna måste minst 75 % av de totala intäkterna gå till ändamålet.⁵

¹ ActionAid, "ActionAid International".

² ActionAid, "Frågor och svar om ActionAid".

³ Sida, "Organisationer och företag som Sida samarbetar med".

⁴ Svensk Insamlingskontroll, "Nyckeltal för Action Aid International Sweden".

⁵ Svensk Insamlingskontroll, "Svensk Insamlingskontroll granskning m.m".

ActionAids verksamhet är inriktad på sex huvudområden: jämställdhet, utbildning, hiv/aids, hunger, demokrati och katastrofer.⁶ Verksamheten bedrivs i första hand genom projektbaserade insatser, men också genom kampanjarbete och lobbying.

2.2 Kontext, genre och syfte

Som framgår av textens titel "What women farmers need: A blueprint for action", behandlar den här texten särskilt kvinnliga jordbrukares situation och hur den situationen kan förbättras. I texten redogörs för exempel på åtgärder som har vidtagits och förslag till åtgärder som författarna anser bör vidtas. Texten är framtagen av ActionAid International, Kenya, AAI International Women's Rights Team och Kenya Professional Association for Women in Agriculture and Environment och sammanställd av ActionAid International i februari 2011. Texten verkar främst vara tänkt att användas av andra organisationer som vill förespråka kvinnliga småjordbrukares rättigheter. Då ett flertal texter från ActionAid finns publicerade på både den internationella hemsidan och den svenska hemsidan, är det inte helt otänkbart att även denna text kommer att tillgängliggöras för allmänheten. I sådana fall riktar sig texten inte bara till andra biståndsorganisationer utan även till en intresserad allmänhet.

Textens syfte är att skapa debatt och sätta press på makthavare för att på så sätt åstadkomma förändringar i synen på kvinnliga jordbrukare. Textens kanske mest utmärkande drag är att den innehåller spår av olika texttyper. Ibland är den neutralt informerande med typiska byråkratiska termer och ibland är den mindre neutral med ett mer ledigt språk och i vissa fall även ett direkt tilltal. Detta gör texten svår att kategorisera och frågan blir om den är en rapport, ett kampanjmaterial eller en slags manual för andra organisationer.

På ActionAids hemsida, såväl den internationella som den svenska, finns ett ganska stort antal rapporter publicerade, varav flera berör samma ämnesområden. Dessa rapporter förefaller rikta sig först och främst till allmänheten och uppvisar därmed inte samma tendens att blanda olika genre- och stildrag. Liknande texter har dock producerats av andra frivilligorganisationer, t.ex. Greenpeace. Även i denna organisations texter finns det en tendens att blanda formell och informell stil.⁷ Den vertikala intertextualiteten (relation till

⁶ ActionAid, "Frågor och svar om ActionAid".

⁷Se t.ex. Greenpeace, "Emergency Oceans Rescue Plan: Implementing the Marine Reserves Roadmap to Recovery" och Greenpeace, "The Risks and Potential Impacts of Oil Exploration in the Arctic" för exempel på texter som åtminstone delvis delar en del av källtextens karaktäristiska drag.

andra texter inom samma genre⁸) kan därmed beskrivas som relativt stark. Även inslag av horisontell intertextualitet (relation till texter från andra genrer⁹) förekommer i form av hänvisningar till forskning och rapporter från bl.a. FN:

- (1) The United Nations Food and Agriculture Organization (FAO) estimates that at least 80% of rural smallholder farmers worldwide are farmers. (12)¹⁰
- (2) Interesting research by Saito et al. (1994) has shown that with equal access to land and inputs, African women farmers produce 20% more than men. (342)

Betydligt vanligare är dock att man i texten nämner forskningsresultat eller gör uttalanden utan att ge källhänvisningar:

- (3) Research indicates that women are not recognized as farmers by their own families, or communities, and definitely not by governments and donors. (61)

2.3 Källtextens disposition

Texten inleds med ett mer övergripande avsnitt där bakgrund och syften introduceras. Sedan följer sju olika huvudavsnitt som i sin tur är uppdelade i underavsnitt. Vart och ett av de olika huvudavsnitten behandlar ett specifikt problemområde och vad som enligt textförfattarna bör göras inom just det området. Alla avsnitten följer i princip samma modell: först behandlas hur problemområdet påverkar kvinnliga jordbrukares situation. Därefter följer ett avsnitt som behandlar vad som skulle behöva göras för att förbättra situationen. Till sist behandlas vilka olika aktörer som bör arbeta för att förbättra den här situationen och vad dessa aktörer behöver göra. Denna struktur kan förtydligas med hjälp av en punktuppställning:

- What women farmers need: A blueprint for action
 - Women farmers produce food for half the world
 - Delivering essential services and assets to women smallholder farmers
 - Land
 - What is the situation of women smallholder farmers?
 - What do women smallholder farmers need?
 - Who must do what?

⁸ Lennart Hellspång & Per Ledin, *Vägar genom texten* (Studentlitteratur 1997 s. 56).

⁹ Hellspång & Ledin, s. 57.

¹⁰ Källtexten, rad 12.

- Water/irrigation
 - What is the situation of women smallholder farmers?
 - What do they need?
 - Who must do what?
- Agricultural/farming inputs
 - What is the situation of women smallholder farmers?
 - What inputs do they need?
 - Who must do what?
- Extension services and training
 - What is the situation for women smallholder farmers?
 - What do they need?
 - Who must do what?
- Finance/credit
 - The situation of women smallholder farmers?
 - What do they need?
 - Who must do what?
- Agricultural research and technology
 - What is the situation of women smallholder farmers?
 - What do they need?
 - Who must do what?
- Market services
 - What is the situation of women smallholder farmers?
 - What do they need?
 - Who must do what?

Texten karaktäriseras således huvudsakligen av en s.k. additiv temadisposition. Detta innebär att olika aspekter av det överordnade temat avhandlas på ett systematiskt och ”uppräknande” sätt. Men texten har också inslag av en specificerande disposition, d.v.s. att texten först avhandlar det generella för att därefter närmare undersöka det specifika.¹¹

Texten är uppdelad i flera kortare stycken och på ett par ställen förekommer också faktarutor och punktuppställningar. Illustrationer förekommer också i viss mängd. Illustrationerna visar kvinnliga lantbrukare och barn på åkrar. Textens layout m.m. förstärker på så vis bilden av texten som ett kampanjmaterial och är en del av textens argumenterande drag. Jag kommer dock inte att analysera detta närmare, utan istället inrikta mig på själva texten.

¹¹ Hellspong & Ledin, s. 99.

2.4 Den interpersonella strukturen

Textens huvudsakliga syfte är som sagt att skapa en debatt kring och förbättra kvinnliga jordbrukares situation. Därför är det naturligt att ett av de viktigare inslagen i texten är just dess underliggande argumentation. Även om texten vid en första anblick kanske påminner om en neutral rapport, lyser författarnas åsikter igenom på flera ställen. Utöver de teman som tydligt framgår av textens systematiska struktur, ger texten också uttryck för ett slags presupponerat tema som kan beskrivas som kritik mot kapitalism, frihandel och organisationer som t.ex. Internationella valutafonden och Världsbanken. Författarna är kritiska, då de menar att frihandel, m.m. slår ut småjordbrukare och ställer orimliga krav på regeringarna i fattiga länder. Kritiken framträder ganska tydligt i följande exempel:

- (4) This package can also be used with donor agencies to advocate for women's rights. We recognize that donors play a key role in many developing countries. They not only provide financial resources, they very often make policies *which recipient governments are forced to follow*. These policies are *not always in the best interest of smallholder farmers*. (241)
- (5) To get loans/credit from an international agency like the World Bank, governments may be *forced to accept*:
 - "Structural Adjustment Programs" (cuts in social spending, such as subsidies to poor farmers)
 - "Free Trade" (an *open door* to imports from other countries). (255)

Intressant är också att författarna har valt att sätta *Structural Adjustment Programs* och *Free Trade* inom citationstecken. Detta ger ett ironiskt intryck som då blir en del av textens argumentation. Liknande inslag av ironi förekommer även på andra ställen i texten, t.ex. i följande mening:

- (6) Smallholder farmers are mostly women growing crops to feed their families (subsistence or "high-risk low-yield" farming). (598)

Här lånar textförfattarna ett uttryck som först och främst används som term för aktieplaceringar inom finansvärlden för att återigen markera sitt avståndstagande från kapitalismen.

Författarna är också kritiska mot regeringar runt om i världen, vilket framträder tydligt i ordvalet i följande mening: ”How governments *fail* women farmers”. (627) Författarna använder genomgående ord och uttryck som signalerar en viss subjektivitet, t.ex.:

- (7) *The trouble is* that donors, governments and non-governmental organizations focus on women’s roles and responsibilities – but not on their rights as women and as farmers. (324)
- (8) *Sad to say*, the strategy of gender mainstreaming has largely failed to improve the human rights of women. (367)
- (9) In this race for resources, women farmers are *losing out*. (804)

Denna typ av värdeord, närmare bestämt s.k. minusord, visar enligt Hellspong och Ledin på ”en värdegemenskap som redan finns mellan deltagarna”¹². Hellspong och Ledin menar vidare att ”det gäller för sändaren att både bygga upp och bygga på en gemenskap med mottagarna”¹³. Den här texten vänder sig först och främst till personer och organisationer som redan delar ActionAids målsättningar och värderingar.

Även genom värderande adjektiv och adverb signalerar författarna subjektivitet. Några av de adjektiv och adverb som förekommer är: *definitely*, *desperately*, *difficult* och *confusing*:

- (10) Research indicates that women are not recognized as farmers by their own families, or communities, and *definitely* not by governments or donors. (61)
- (11) Women are *desperately* short of secure and adequate land, basic tools and inputs, credit, extension services and technical advice, relevant research, and appropriate infrastructure and technology. (78)
- (12) Applying for credit can be a *difficult* and *confusing* process, especially for those who are illiterate. (1265)

Något som också är intressant är att texten på ett par ställen använder ett direkt tilltal (”*You* will need to adapt the package to suit local land tenure system/s and conditions” (119)) och hänvisar till den egna organisationen (ActionAid International) med *we*. Här vänder sig författarna direkt till en av mottagargrupperna, närmare bestämt de andra biståndsorganisationerna. Även denna teknik kan alltså ses som ett försök från författarnas

¹² Hellspong & Ledin, s. 170.

¹³ Ibid. s. 168.

sida att relatera till och engagera textens läsare. Detta kan också beskrivas som en dialogisk stil. I större delen av texten är dock en monologisk stil vanligare.

Som redan har nämnts blandas formell och informell stil. I texten förekommer t.ex. å ena sidan mycket byråkratiska ord och uttryck och å andra sidan mer värdeladdade ord. Att använda ett mer ledigt språk är även det ett sätt att närma sig mottagaren och signalera närhet. Ett bra exempel på hur texten blandar dessa två stilar är följande mening:

(13) *There has been a lot of talk about* agriculture as the 'driver of development' and the important role of women in agriculture and household *food security*. (324)

Det mer vardagliga uttrycket *there has been a lot of talk about* blandas här med det mer formella uttrycket *food security*.

2.5 Lexikogrammatik

Texten är som bekant mycket rik på byråkratiska ord och uttryck, t.ex. *promote*, *recognize* och *advocate*. Dessa ord kan ofta framstå som något vaga med en inte alltid lättfattlig betydelse. Texten innehåller därtill också mycket fackterminologi, vilket kan leda till att texten upplevs som svårtillgänglig för en läsare som inte är bekant med fackområdet i fråga.

Termer som rör jordbruksområdet dominerar, vilket är att vänta i en text som huvudsakligen behandlar jordbruksfrågor. Exempel på sådana jordbrukstermer är: *extension services*, *smallholder farmers* och *food security*. Även termer som rör andra ämnesområden förekommer, bl.a. ekonomi, politik, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Några exempel på sådana termer är: *credit schemes*, *economic empowerment of women*, *interventions*, *land rights*, *gender mainstreaming* och *sex-disaggregated data*. Några av dessa termer och mina översättningslösningar kommer att diskuteras mer ingående i uppsatsens kommentardel.

3 Överväganden inför översättningen

I detta avsnitt kommer jag att redogöra för förutsättningarna för översättningen och resonera kring de översättningsstrategier som framförts av Katarina Reiss och Lita Lundquist.

3.1 Förutsättningar för översättningen

Översättningen utförs på uppdrag av ActionAids svenska avdelning. Enligt den information jag har fått Catrin Rising, pressansvarig på ActionAid, ska den översatta texten först och främst användas internt för ”policyarbete”, men kan även komma att rikta sig till allmänheten samt användas som underlag för journalister. Till skillnad från källtexten kommer översättningen inte att rikta sig till andra biståndsorganisationer. Detta medför bl.a. att jag i översättningen inte kommer att använda det direkta tilltal som bitvis förekommer i källtexten.

3.2 Översättningsstrategier

Enligt Reiss finns det tre olika textgrupper: innehållsbetonade, formbetonade och appellbetonade texter. I en innehållsbetonad text dominerar den informerande funktionen, i en formbetonad text dominerar den expressiva funktionen och i en appellbetonad text dominerar den handlingsframkallande funktionen. Varje grupp är knuten till en överordnad översättningsstrategi. För innehållsbetonade texter är det viktigaste att uppnå semantisk ekvivalens, för formbetonade texter är det viktigaste att uppnå stilistisk ekvivalens och för appellbetonade texter är det viktigaste att uppnå pragmatisk ekvivalens.¹⁴

Källtexten tillhör två av dessa grupper: den innehållsbetonade och den appellbetonade. Texten har en rapporterande och informerande funktion och semantisk ekvivalens bör därför eftersträvas. Samtidigt har texten också en övertalande funktion och därför blir även den pragmatiska ekvivalensen viktig.

En global översättningsstrategi är enligt Lundquist en överordnad strategi som fungerar som utgångspunkt för hela översättningsarbetet. Valet av översättningsstrategi ska baseras på hur texten ska fungera i den nya situationen och hur lik originaltexten översättaren vill att översättningen ska bli. En funktionell global översättningsstrategi medför att översättningen anpassas efter den nya målgruppen och styrs inte nödvändigtvis av originaltextens stil och funktion. Motsatsen är en imitativ översättningsstrategi som försöker bevara originalets stil och ton.¹⁵

¹⁴ Lita Lundquist, *Oversættelse – problemer og strategier, set i tekstlingvistisk og pragmatisk perspektiv* (Samfundslitteratur 2007 s. 51f).

¹⁵ Lundquist, s. 36f.

Som jag har nämnt ovan kommer den översatta texten att ha flera olika funktioner. Den kommer å ena sidan att fungera som en rapport och å andra sidan att fungera som ett kampanjmaterial. Det går således inte att besluta om en övergripande strategi för hela texten utan att någon av funktionerna ”får stryka på foten”. Ingo menar att en översättare ”bör noggrant klargöra för sig själv vilken funktion varje enskilt textavsnitt har i ursprungstexten för att kunna välja sina översättningsmotsvarigheter i enlighet med denna funktion”.¹⁶ Min uppgift blir alltså att försöka balansera flera översättningsstrategier.

För att inte gå miste om en del av textens argumentation är det viktigt att bevara de åsikter som originalet ger uttryck för, inslagen av ironi m.m. Det är emellertid precis lika viktigt att bevara textens övertalande drag, vilket kanske kräver vissa omarbetningar. Jag kommer därför att sträva efter att kombinera en imitativ översättningsstrategi med en funktionell översättningsstrategi.

4 Översättningskommentar

4.1 Inledande kommentarer

Som jag tidigare har nämnt är det mest karaktäristiska draget för texten att den lånar stildrag från olika texttyper och att den därmed är svår att kategorisera. Detta försvårar naturligtvis översättningsarbetet och medför att man som översättare måste kompromissa och göra avväganden för att finna en bra balans mellan de olika stilarna.

Såväl originaltexten som översättningen vänder sig primärt till en målgrupp som förutsätts vara insatt i ämnet. Översättningen vänder sig dock även till en intresserad allmänhet. Då målgrupperna för originaltexten och översättningen skiljer sig något åt, faller det alltså på översättarens lott att genomföra viss mottagaranpassning.

En av textens tydligaste kontraster återfinns i de stycken som använder sig av ett direkt tilltal. I dessa stycken vänder sig författarna direkt till andra biståndsorganisationer med instruktioner. Översättningen kommer dock inte att rikta sig till andra biståndsorganisationer och jag har därför valt att omarbeta dessa stycken. Denna omarbetning har resulterat i en mer

¹⁶ Rune Ingo, *Konsten att översätta* (Studentlitteratur 2007 s. 129).

neutral ton som ändå förmedlar i stort sett samma information. Följande mening illustrerar vilken typ av förändringar jag har genomfört:

(14)KT: *You will need to adapt the package to suit local land tenure system/s and conditions.*

You will also need to work out the cost of interventions in your context by drawing on the best available knowledge of local agricultural economics. (119)

Ö: Kampanjmaterialet måste anpassas så att det kan tillämpas på lokala jordbruksstrukturer och jordbruksförhållanden. Med hjälp av bästa tillgängliga information om den lokala jordbruksekonomin måste också kostnaden för insatser i den lokala omgivningen beräknas.

Något av det viktigaste vid den här översättningen har varit dels att försöka bevara samma argumentation som originaltexten och dels att till viss del anpassa översättningen till nya målgrupper och funktioner. I denna översättningskommentar kommer jag att fokusera på en del av de avväganden och kompromisser som särskilt rör lexikogrammatiken och textens olika stilar. Ett av textens mest slående karaktärsdrag är som bekant den kontrast som uppstår när byråkratiska och fackspråkliga ord blandas med mer vardagliga ord.

4.2 Ord som förknippas med formell stil

4.2.1 Byråkratiska ord

Byråkratiska termer förekommer i riklig mängd, något som får anses vara typiskt för rapportgenren. Dessa ord kan dock tänkas distansera en bredare publik. På grundval av detta kan det ibland vara klokt att välja ett mer lättillgängligt ord, utan att för den skull gå miste om innebörden.

Ett mycket vanligt ord i texten är verbet *ensure*. Det förekommer t.ex. i följande mening:

(15)KT: *Community members who serve on these structures need human rights training and guidelines to ensure that they do not discriminate against women. (771)*

Ö: Samhällsmedborgare som verkar inom dessa strukturer behöver utbildning om mänskliga rättigheter och riktlinjer för att *säkerställa* att de inte diskriminerar kvinnor.

Här har jag valt att översätta *ensure* med *säkerställa*. Verbet *ensure* är ett av de ord som tas upp i samband med överanvända ord i ”Att översätta EU-rättsakter”. I detta dokument beskrivs *säkerställa* som ett ord som ”lätt blir överanvänt i de svenska översättningarna”.¹⁷ I en annan mening valde jag dock en annan översättning av samma ord:

(16) KT: Community land committees, with women representatives, to *ensure* women’s land rights. (685)

Ö: Kvinnliga representanter ska ingå i kommittéer för allmän mark för att *garantera* kvinnors landrättigheter.

Garanterar är ett mer lättillgängligt och överskådligt uttryck och även ett av de ord som rekommenderas som alternativ i ”Att översätta EU-rättsakter”¹⁸. Ett annat alternativ som rekommenderas är *se till att*, vilket jag har använt i ett tredje exempel:

(17)KT: Local community structures, with equal representation of women and men, to make decisions about management of water and irrigation schemes and *ensure* that women farmers get what they need (847)

Ö: Lokala samhällsstrukturer, med lika representation av kvinnor och män, för att fatta beslut om förvaltning av vattnet och bevattningsprojekten och *se till att* kvinnliga jordbrukare får det de behöver

I exemplet ovan förekommer också ordet *community* som är ett mycket vanligt ord i källtexten. Det är också ett ord som jag har översatt på flera olika sätt. Ordet har alltså olika innebörder i olika sammanhang. För att reda ut detta intrikata verb kan det vara klokt att börja med ett par ordboksdefinitioner. Merriam-Websters nätbaserade ordbok definierar ordet på följande vis:

Community:

- l: a unified body of individuals: as
 - a: state, commonwealth
 - b: the people with common interests living in a particular area: *broadly*: the area itself
 - c: an interacting population of various kinds of individuals (as species) in a common location
 - d: a group of people with a common characteristic or interest living together within a larger society
 - e: a group linked by a common policy
 - f: a body of persons or nations having a common history or common social, economic, and political interests

¹⁷ Rådets svenska språkenhet, Kommissionens generaldirektorat för översättning, Europaparlamentets översättningsenhet, ”Att översätta EU-rättsakter”, s. 158.

¹⁸ Ibid.

- g: a body of persons of common and especially professional interests scattered through a larger society
 2: society at large
 3:
 a: joint ownership or participation
 b: common character
 c: social activity
 d: a social state or condition¹⁹

Norstedts engelska ord definierar ordet *community* så här:

Community:

- samhälle; samfund; koloni; gemenskap; brödraskap; [folk]grupp
- gemenskap; gemensam besittning; överensstämmelse
- umgänge²⁰

För att illustrera detta ords många olika betydelser i just denna text har jag sammanställt en tabell över alla de meningar där *community* förekommer:

	Källtext	Översättning	Kommentarer
1.	They are also responsible for family care and often care for others in the <i>community</i> . (27)	De har också ansvar för att ta hand om familjen och tar ofta även hand om andra i sin <i>omgivning</i> .	I ett dokument från EU översattes "in its local community" med "i sin omgivning". ²¹ Det är fråga om i stort sett samma fras och jag har därför valt att använda denna översättning.
2.	This package is a tool for civil society activists - <i>community-based</i> organizations, women's movements, non-governmental organizations - who want to advocate for the rights of women smallholder farmers. (94)	Detta paket är ett verktyg för aktivister i det civila samhället, t.ex. <i>lokalt</i> förankrade organisationer, kvinnorörelser och icke-statliga organisationer som vill förespråka kvinnliga småjordbrukares rättigheter.	Frasen <i>community-based organizations</i> har inom EU översatts med <i>lokalt förankrade organisationer</i> . ²²

¹⁹ Merriam-Webster Online, sökord: community.

²⁰ Norstedts engelska ord, sökord: community.

²¹ KOM/2003/0653: Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala Kommittén och regionkommittén om utvärderingen av gemenskapens fleråriga handlingsplan för att främja en säkrare användning av Internet och ny online-teknik genom att bekämpa olagligt och skadligt innehåll på globala nät, särskilt vad beträffar skydd av barn och minderåriga, s. 5.

²² Europaparlamentets resolution av den 10 maj 2007 om Afrikas horn: EU:s regionala politiska partnerskap för fred, säkerhet och utveckling (2006/2291(INI)), p. 18.

3.	reduced burden of care on women in the house-hold and <i>community</i> (521)	Minskad arbetsbörda för kvinnor i hushållet och i <i>samhället</i> .	Här är det fråga om samma slags uttryck som i exempel 1 ovan. I denna mening anser jag dock inte att <i>omgivning</i> passar lika bra. Jag har därför valt ett något bredare uttryck, nämligen <i>samhälle</i> .
4.	<i>Community</i> land committees, with women representatives, to ensure women's land rights. (685)	För att garantera kvinnors landrättigheter ska kvinnliga representanter ingå i kommittéer för <i>gemensamt markutnyttjande</i> .	Frasen <i>community land</i> tycks sakna en vedertagen översättning. I ett dokument från EU-kommissionen har dock frasen <i>community land cooperatives</i> översatts med <i>kooperativ för gemensamt markutnyttjande</i> . ²³ Även om fraserna skiljer sig något åt anser jag att denna senare lösning ger viss vägledning.
5.	<i>Community-level</i> Structures (763)	Lokala samhällsstrukturer	Se exempel 8 nedan.
6.	<i>Community</i> members who serve on these structures need human rights training and guidelines to ensure that they do not discriminate against women. (771)	<i>Samhällsmedborgare</i> som verkar inom dessa strukturer behöver utbildning om mänskliga rättigheter och riktlinjer för att säkerställa att de inte diskriminerar kvinnor.	Inom EU har "members of [...] communities" översatts med <i>samhällsmedborgare</i> . ²⁴ <i>Samhällsmedborgare</i> är en etablerad term på svenska som bl.a. finns med i Svenska akademiens ordlista. ²⁵
7.	International <i>Community</i> (778)	<i>Världssamfundet</i>	Här är det fråga om en väl etablerad term på svenska ²⁶ .
8.	Local <i>community</i> structures, with equal representation of women and men, to make decisions about management	Lokala <i>samhällsstrukturer</i> , med lika representation av kvinnor och män, som fattar beslut om vattenförvaltningen och	Frasen <i>local community structure</i> har inom EU översatts med <i>lokal samhällsstruktur</i> . ²⁷ Denna fras har även förekommit i en svensk

²³ 2010/473/EU: Kommissionens beslut av den 15 december 2009 om de stödåtgärder som Spanien har genomfört till förmån för jordbrukssektorn till följd av ökade bränslekostnader, p. 18.

²⁴ Yttrande från Regionkommittén om "Lokalt och regionalt samarbete för att skydda barnens rättigheter i EU", p. 21.

²⁵ Svenska Akademiens ordlista, s. 792.

²⁶ Nationalencyklopedin, sökord: världssamfundet.

²⁷ Yttrande från Regionkommittén om Europeiska kommissionens meddelande "En hållbar utveckling i Europeiska unionens städer: Ett handlingsprogram", p. 5.4.

	of water and irrigation schemes and ensure that women farmers get what they need (847)	bevattningsprojekten och ser till att kvinnliga jordbrukare får det de behöver	tidningsartikel som rör bistånd i Uganda. ²⁸
9.	set up <i>community</i> structures, that include women, to manage irrigation schemes. (898)	Skapa <i>samhälls</i> strukturer som inkluderar kvinnor för att förvalta bevattningsprojekten.	Se exempel 8 ovan.

Som tabellen visar förekommer alltså *community* på ett flertal ställen och intressant är att ordet har resulterat i nästan lika många olika översättningar. Detta demonstrerar vilken bred betydelse detta ord har. I det här fallet är den spontana reaktionen kanske att översätta med en variant av ordet *samhälle*, men som tabellen visar är detta inte alltid den självklara översättningen. I många av dessa fall finns inga vedertagna svenska översättningar, utan man måste med hjälp av sammanhang, ordböcker och andra relevanta källor ”skapa” sina egna översättningar.

4.2.2 Jordbrukstermer och andra fackspråkliga termer

En av de största utmaningarna för den här översättningen är de många fackspråkliga uttrycken. För att hitta lämpliga svenska motsvarigheter krävs en hel del efterforskningar. Då texten nu inte bara vänder sig till insatta kollegor utan även till en intresserad allmänhet, kan det också vara på sin plats att om möjligt försöka hitta mer lättillgängliga uttryck med samma betydelser.

Ett av textens huvudämnen är jordbruk och det är därför rimligt att det förekommer många termer som hänför sig till detta fackområde. För en utomstående kan dessa termer dock vara besvärliga och svåra att förstå. Ett bra exempel på just en sådan besvärlig term är *extension services*. Denna term förekommer t.ex. i följande mening:

(18)KT: The net results of all this are that the needs of women farmers are ignored when it comes to policy, legislation, *extension services*, research, or other government support.
(74)

²⁸ Sverker Finnström, ”Inget bistånd är neutralt”.

Ö1: Resultaten av allt detta är att kvinnliga jordbrukares behov förbises vad gäller politik, lagstiftning, rådgivningsverksamhet, forskning och annat statligt stöd.

Ö2: Resultaten av allt detta är att kvinnliga jordbrukares behov förbises vad gäller politik, lagstiftning, rådgivning, forskning och annat statligt stöd.

Ö3: Resultaten av allt detta är att kvinnliga jordbrukares behov förbises vad gäller politik, lagstiftning, jordbruksrådgivning, forskning och annat statligt stöd.

Här har jag valt att inkludera de alternativ jag övervägde vid översättningen. I motsats till uttrycken i såväl Ö1 som Ö2, ger uttrycket i Ö3 en klarare bild av vad det är för typ av rådgivning som avses. Detta tredje alternativ har dessutom använts av såväl Utrikesdepartementet²⁹ som Landsbygdsdepartementet³⁰.

Ett annat intressant ord är *smallholder*. I detta fall förefaller den mer allmänt vedertagna översättningen vara *småbrukare*. Jag valde dock en annan översättning, nämligen *småjordbrukare*. *Småbrukare* finns med i Svenska Akademiens ordlista (SAOL) medan *småjordbrukare* inte finns med.³¹ Ordet *småjordbruk* finns dock med.³² Både *småbrukare* och *småjordbrukare* tycks dock ha snarlik, om inte exakt samma, betydelse. En enkel Google-sökning visar att *småbrukare* får 63 600 träffar, medan *småjordbrukare* får 16 000 träffar.³³ *Småbrukare* är alltså klart mer vanligt förekommande än *småjordbrukare*. Bland träffarna för *småjordbrukare* finns dock sidor från FN:s livsmedelsprogram³⁴ och Svenska FN-förbundet³⁵ samt en resolution från AVS-EU.³⁶ Det verkar alltså inte vara direkt fel att använda *småjordbrukare*. Den huvudsakliga anledningen till att jag valde att översätta med *småjordbrukare* är dock att det leder till en bättre symmetri. I texten talas det om både *farmers* och *smallholder farmers*. Om man översätter dessa ord med *jordbrukare* och *småjordbrukare* ger det upphov till samma symmetri som i källtexten.

Ett annat svåröversatt uttryck som förekommer i texten är *market services*. Detta är ett tämligen vagt uttryck vars exakta betydelse är något oklar. Av sammanhanget kan man dock sluta sig till att det är fråga om ett ganska vidsträckt uttryck, då det innefattar bl.a. *market*

²⁹ Utrikesdepartementet, "Bedömningsunderlag för ny samarbetsstrategi med Zambia 2012-2016", s. 3.

³⁰ Ds 2004:9, Landsbygdsdepartementet, "Genomförandet av EU:s jordbruksreform i Sverige, s. 239.

³¹ Svenska Akademiens ordlista s. 865.

³² Ibid.

³³ Google, sökord: "småbrukare" resp. "småjordbrukare".

³⁴ FN:s livsmedelsprogram, "Småjordbrukare i Södra Sudan tar ett steg mot lokala marknader".

³⁵ Svenska FN-förbundet, "EU och FAO hjälper småjordbrukare att öka sin matproduktion".

³⁶ Resolution om minskad fattigdom för småjordbrukare i AVS-länderna – särskilt inom frukt-, grönsaks- och blomsektorerna.

information, advice, training, transport infrastructure, trading licenses, m.m. (1606-1622). Översättningen av *market services* måste således också kunna innefatta alla dessa begrepp. Två möjliga lösningar är *marknadstjänster* och *handelstjänster*. Dessa uttryck ger dock en felaktig bild av vad som avses. *Marknadstjänster* tycks avse marknadsundersökningar och andra typer av ekonomiska tjänster³⁷ medan *handelstjänster* tycks avse olika typer av tjänster som riktar sig till företag³⁸. Mot denna bakgrund har jag valt ett uttryck som avviker något från källtexten, nämligen *marknadsrelaterade åtgärder*. Detta är ett uttryck som också inom EU har använts som översättning för *market services*.³⁹ Liksom *market services* är det ett något vagt uttryck och kan således innefatta alla de olika begrepp som listats ovan.

Texten innehåller också en del termer som rör politik och jämställdhet. Även i dessa fall kan det bli aktuellt med omarbetningar. I följande mening har jag försökt göra innebörden tydligare:

(19)KT: Most countries have committed to dealing with gender inequality by *gender mainstreaming*. (351)

Ö1: De flesta länder har åtagit sig att ta itu med bristande jämställdhet genom *jämställdhetsintegrering*.

Ö2: De flesta länder har åtagit sig att ta itu med bristande jämställdhet genom *integrering av ett jämställdhetsperspektiv*.

Ö3: De flesta länder har åtagit sig att ta itu med bristande jämställdhet genom *integrerade jämställdhetsinsatser*.

De två första alternativen jag övervägde innehåller översättningar som har betecknats som tillförlitliga i IATE.⁴⁰ *Integrerade jämställdhetsinsatser* ger dock en mer konkret bild av vad som faktiskt avses. Just detta uttryck har därtill använts i en utredning från Näringsdepartementet. I utredningen används som rubrik till ett stycke där denna precisering ingår: ”Jämställdhetsperspektivet skall genomsyra hela programmet och samtliga insatsområden skall karakteriseras av en strävan efter en ökad jämställdhet mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden”.⁴¹ Min bedömning är att denna definition är tillämplig även i exemplet ovan.

³⁷ Se t.ex. Nordisk Finans Analys, ”Våra tjänster” samt Carlson Invest, ”Marknadstjänster”.

³⁸ Se t.ex. Swedbank ”Guide handelstjänster”.

³⁹ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ”Meddelande från kommissionen om den socialpolitiska agendan”, p. 5.5.

⁴⁰ IATE, sökord: gender mainstreaming.

⁴¹ SOU 1999:107, s. 8.

4.3 Ord som förknippas med informell stil

Texten innehåller dock inte bara ord som hör till den formella stilen, utan också mer vardagliga uttryck. Dessa uttryck är ofta mer eller mindre värdeladdade och avviker från den typen av ord man förväntar sig i en rapport. Även dessa uttryck kan alltså behöva anpassas för att inte ”sticka ut” i sammanhanget. Att använda ord som avviker alltför mycket från den mer traditionella neutrala och strikta rapportformen medför att dessa ord stjälar uppmärksamhet från textens budskap. Ingo menar att i en informativ text är det ”bäst att hålla sig till en enkel sakstil som inte leder läsarens uppmärksamhet bort från innehållet”.⁴² Mitt mål har därför varit att försöka åstadkomma en översättning som ligger på en mer passande nivå, utan att textens övertalande funktion äventyras.

Även om inte ordet *package* strängt taget är ett särskilt informellt ord sticker det ändå ut i texten. Detta beror främst på att det har ett något annorlunda användningsområde, ett som man inte skulle vänta sig i en rapport. Ordet används nämligen som benämning på hela dokumentet, bl.a. i följande mening:

(20)KT: ActionAid International (AAI) has developed this *package* as an advocacy tool for the rights of women smallholder farmers. (101)

Ö1: ActionAid International (AAI) har utvecklat detta *paket* som ett verktyg för att förespråka kvinnliga småjordbrukares rättigheter.

Ö2: ActionAid International (AAI) har utvecklat detta *kampanjmaterial* som ett verktyg för att förespråka kvinnliga småjordbrukares rättigheter.

I min första översättning översatte jag *package* med *paket*, vilket är en av de vanligare översättningarna av detta ord.⁴³ I detta sammanhang känns dock denna lösning något egendomlig på svenska (liksom på engelska) och skapar viss förvirring kring vad som faktiskt avses. Lösningen i Ö2 avviker visserligen från originalet, men den ger samtidigt läsaren en klar bild av vad som avses och en bättre uppfattning om textens syfte. Denna lösning har dock också en nackdel, nämligen att jag genom att översätta med *kampanjmaterial* uttryckligen klargör vad det är för typ av text det rör sig om och på så vis ”ger företräde åt” ett av syftena.

⁴² Ingo, s. 83.

⁴³ Norstedts engelska ord, sökord: package.

Något som genomgående förekommer i texten är värdeladdade ord där författarnas subjektiva åsikter lyser igenom. Ett exempel som redan har nämnts ovan under 2.4 är *definitely*. Detta ord används bl.a. i följande mening:

(21)KT: Research indicates that women are not recognized as farmers by their own families, or communities, and *definitely* not by governments or donors. (61)

Ö: Forskning visar att kvinnor inte erkänns som jordbrukare av sina egna familjer eller av sin omgivning och *definitivt* inte av regeringar eller biståndsorgan.

För att närmare undersöka den faktiska användningen av *definitely* gjorde jag en sökning i Harper Collins korpus WordBanks Online. I tabellen nedan har jag tagit fram ett slumpmässigt urval:

brbooks	Bailey To: Nell Fenton <p/> Fuck a stoat. Would	definitely	fail my driving test if I took it now.
brnews	used in killings over the past two months	definitely	did not come from our forces". Last month
brspok	'd still have done it <F01/> Yes. <F02/>	definitely	yes. <F01/> Yes. <F02/> Yeah. And <tc text="coughs"/>
indnews	second quarters of the current year. We	definitely	believe that it is not the beginner's luck
indnews	the links between them, the new campaign	definitely	marks a departure. While the former was
times	meetings more than once a year -I think he is	definitely	heading in the right direction." <p/> Commentary
usbooks	are---is sort of new to them, They will	definitely	not give us their best information. I can
usbooks	!' said Dawn triumphantly. 'But if you're	definitely	going to let yourself be seduced, I have
usnews	honor of an imprisoned brother, Coyne's was	definitely	not for his brother. "My brother is in
usnews	Francis' rep told New York magazine, "He's	definitely	not shooting there." But a camera crew

Som tabellen visar är *definitely* ett ord som främst används i mer vardagliga och informella sammanhang. *Definitely* tycks alltså vara en stilmarkör, d.v.s. ett "[s]pråkligt element som

vittnar om eller bär upp ett visst stildrag”.⁴⁴ För att den här meningen bättre ska överensstämma med normerna för rapportgenren hade det möjligen varit bättre att översätta *definitely* med *inte heller*:

(22)KT: Research indicates that women are not recognized as farmers by their own families, or communities, and *definitely* not by governments or donors. (61)

Ö: Forskning visar att kvinnor inte erkänns som jordbrukare av sina egna familjer eller av sin omgivning och *inte heller* av regeringar eller biståndsorgan.

Resultatet av detta blir dock en betydligt mer neutral ton som inte riktigt gör rättvisa åt textens övertygande funktion. I meningen hänvisas dessutom till forskning vars resultat är okänt för läsaren (och översättaren). Det är därför oklart huruvida det är uppenbart att kvinnor inte erkänns som jordbrukare av regeringar och biståndsorgan. Att ersätta *definitivt inte* med *inte heller* kan därför innebära att jag som översättare överskrider mina befogenheter. Av dessa anledningar har jag alltså valt att behålla det värdeladdade ordet även på svenska.

I ett annat fall valde jag dock att göra annorlunda. I följande mening används ett tämligen subjektivt uttryck, nämligen *sad to say*:

(23)KT: *Sad to say*, the strategy of gender mainstreaming has largely failed to improve the human rights of women. (367)

Ö: Strategin med integrerade jämställdhetsinsatser har till stor del misslyckats med att förbättra kvinnors mänskliga rättigheter.

Detta uttryck är enligt Oxford Dictionaries liktydigt med *unfortunately* och *regrettably*.⁴⁵ Dessa ord kan i sin tur översättas med bl.a. *tyvärr*, *olyckligtvis* och *dessvärre*.⁴⁶ Uttrycket ger visserligen en tydlig bild av författarnas åsikter, men har i sig ingen inverkan på själva innebörden i meningen. Sådana uttryck kan istället avleda uppmärksamhet från innehållet. I detta fall valde jag därför att utelämna det subjektiva uttrycket.

⁴⁴ Hellspong & Ledin, s. 199.

⁴⁵ Oxford Dictionaries, sökord: *sad*.

⁴⁶ Norstedts engelska ord, sökord: *unfortunately*, *regrettably*.

4.4 Kontraster mellan den formella och den informella stilen

Kontrasterna mellan å ena sidan facktermer och å andra sidan värdeladdade ord hör samman med textens oklara genretillhörighet. En möjlighet för mig som översättare hade varit att helt enkelt utelämna eller ersätta de värdeladdade orden för att på så sätt skapa en text som bättre motsvarar genreförväntningarna för en rapport. Att göra detta genomgående i hela texten hade dock, i min mening, varit ett alltför stort ingrepp i texten och hade förändrat för mycket av vad texten vill åstadkomma. Då texten inte bara ska informera, utan även övertyga, är ett visst mått av subjektivitet och värdeladdade ord passande. Av denna anledning har jag därför försökt finna en bra balans mellan de två ytterligheterna.

5 Sammanfattande synpunkter

Denna uppsats bygger på en översättning som utförts på uppdrag av hjälporganisationen ActionAid. I uppsatsens första del har jag undersökt några av källtextens mest utmärkande drag. Detta har sedan legat till grund för mitt val av översättningsstrategier. I uppsatsens andra del har jag kommenterat översättningen och närmare analyserat några av de problem som uppkom i samband med översättningsarbetet.

Med denna uppsats har jag försökt illustrera hur en text med flera till synes motstridiga stildrag kräver inte bara en, utan flera översättningsstrategier. Genom att kombinera en imitativ översättningsstrategi som bevarar originalets något subjektiva ordval med en funktionell översättningsstrategi som anpassar texten till de nya mottagargrupperna har jag försökt uppnå en bra balans.

Det är dock inte bara balansen mellan de olika stildragen som har vållat problem. Även bristen på vedertagna svenska motsvarigheter för många av de uttryck och termer som förekommer i källtexten har varit ett problem. Detta åskådliggör något av det mest fundamentala för en översättare: vikten av noggranna efterforskningar.

Genom detta magisterarbete har jag fått en bättre förståelse för samspelet mellan genre, stil och val av översättningsstrategier, vilket i sin tur har lett till att jag har kunnat förbättra kvaliteten på min översättning.

Källförteckning

Primärlitteratur

ActionAid International, "What women farmers need: A blueprint for action" (2011).

Sekundärlitteratur

Litteratur

Ds 2004:9. *Genomförandet av EU:s jordbruksreform i Sverige*. Stockholm, Landsbygdsdepartementet.

Hellspång, Lennart & Ledin, Per, 1997: *Vägar genom texten*. Lund: Studentlitteratur.

Ingo, Rune, 2007: *Konsten att översätta*. Lund: Studentlitteratur.

Lundquist, Lita, 2007: *Oversættelse. Problemer og strategier set i tekstlingvistisk og pragmatisk perspektiv*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Reiss, Katharina, 1971: *Möglichkeiten und Grenzen der Übersetzungskritik*. München: Hueber.

SOU 1999:107. Utredningen om framtida mål 3 inom EUs strukturfonder. *Nya mål 3 för utveckling av de mänskliga resurserna i arbetslivet: betänkande*. Stockholm: Fritze.

Elektroniska källor

ActionAid, "ActionAid International".

http://www.actionaid.se/om_actionaid/actionaid_international

ActionAid, "Frågor och svar om ActionAid".

http://www.actionaid.se/om_actionaid/fragor_och_svar_om_action

Bevakningstjänst, "Handelstjänster".

<http://www.bevakningstjanst.com/handelstjanster>

Carlson Invest, ”Marknadstjänster”.

<http://www.cinvest.se/dotterbolag/northlinc/vara-tjanster/marknadstjanster>

Europeiska gemenskapernas officiella tidning (EGT) C 293/58, s. 58-64, ”Yttrande från Regionkommittén om Europeiska kommissionens meddelande ’En hållbar utveckling i Europeiska unionens städer: Ett handlingsprogram’” (13.10.1999) (Hämtad 17.8.2011).

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:1999:293:0058:0064:SV:PDF>

Europeiska kommissionen, KOM/2003/0653: ”Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala Kommittén och regionkommittén om utvärderingen av gemenskapens fleråriga handlingsplan för att främja en säkrare användning av Internet och ny online-teknik genom att bekämpa olagligt och skadligt innehåll på globala nät, särskilt vad beträffar skydd av barn och minderåriga” (03.11.2003) (Hämtad 17.8.2011).

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2003:0653:FIN:SV:PDF>

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) C 76E/106, s. 106-114, ”Europaparlamentets resolution av den 10 maj 2007 om Afrikas horn: EU:s regionala politiska partnerskap för fred, säkerhet och utveckling (2006/2291(INI))” (10.5.2007) (Hämtad 17.8.2011).

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:076E:0106:0114:SV:PDF>

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) C 254/25, s. 25-30, ”Resolution om minskad fattigdom för småjordbrukare i AVS-länderna – särskilt inom frukt-, grönsaks- och blomsektorerna” (26.10.2007) (Hämtad 17.8.2011).

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2007:254:0025:0030:SV:PDF>

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) C 267, s. 46-51, ”Yttrande från Regionkommittén om ’Lokalt och regionalt samarbete för att skydda barnens rättigheter i EU’” (1.10.2010) (Hämtad 17.8.2011).

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:267:0046:0051:SV:PDF>

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) C 294, s. 14-20, ”Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ’Meddelande från kommissionen om den socialpolitiska agendan’” (25.11.2005) (Hämtad 17.8.2011).

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:294:0014:0020:SV:PDF>

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) L 235, s.1-25, ”2010/473/EU: Kommissionens beslut av den 15 december 2009 om de stödåtgärder som Spanien har genomfört till förmån för jordbrukssektorn till följd av ökade bränslekostnader” (4.9.2010) (Hämtad 17.8.2011).

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:235:0001:0025:SV:PDF>

Finnström, Sverker, ”Inget bistånd är neutralt” *Svenska Dagbladet* (12.12.2008) (Hämtad 17.8.2011).

http://www.svd.se/kultur/understrecket/inget-bistand-ar-neutralt_2189659.svd

FN:s livsmedelsprogram, ”Småjordbrukare i Södra Sudan tar ett steg mot lokala marknader” (2011).

<http://sv.wfp.org/stories/sm%C3%A5jordbrukare-i-s%C3%B6dra-sudan-tar-ett-steg-mot-lokala-marknader>

Google.

<http://www.google.se>

Greenpeace, ”Emergency Oceans Rescue Plan: Implementing the Marine Reserves Roadmap to Recovery” (2010) (Hämtad 17.8.2011).

<http://www.greenpeace.org/sweden/Global/sweden/p2/hav/report/2010/emergency-oceansrescue-plan-i.pdf>

Greenpeace, ”The Risks and Potential Impacts of Oil Exploration in the Arctic” (2010) (Hämtad 17.8.2011).

<http://www.greenpeace.org/sweden/Global/sweden/p2/klimat/report/2010/the-risks-and-potential-impact.pdf>

HarperCollins WordBanks Online.

<http://www.collinslanguage.com/wordbanks/default.aspx>

IATE (InterActive Terminology for Europe).

<http://iate.europa.eu/iatediff/SearchByQueryLoad.do?method=load>

Merriam-Webster Online.

<http://www.merriam-webster.com>

Nationalencyklopedin.

<http://www.ne.se>

Nordisk Finans Analys, "Våra tjänster".

<http://www.nordiskfinansanalys.se/vara-tjanster.html>

Norstedts engelska ord.

<http://www.ord.se>

Oxford Dictionaries.

<http://oxforddictionaries.com/>

Rådets svenska språkenhet, Kommissionens generaldirektorat för översättning, Europaparlamentets översättningsenhet, "Att översätta EU-rättsakter" (2009) (Hämtad 17.8.2011).

http://ec.europa.eu/translation/swedish/guidelines/documents/swedish_style_guide_dgt_sv.pdf

Sida, "Organisationer och företag som Sida samarbetar med" (2011).

<http://www.sida.se/Svenska/Om-oss/Jobba-med-bistand/Lankar-till-organisationer-och-foretag-som-Sida-samarbetar-med>

Svensk Insamlingskontroll, "Nyckeltal för Action Aid International Sweden".

http://www.insamlingskontroll.se/article_orgsearch_popup_new.php?ID=13

Svensk Insamlingskontroll, "Svensk Insamlingskontroll granskning m.m." (2011) (Hämtad 17.8.2011).

<http://213.131.156.10/xpo/bilagor/20110216103613.pdf>

Svenska Akademiens ordlista (SAOL).

<http://www.svenskaakademien.se/web/Ordlista.aspx>

Svenska FN-förbundet, ”EU och FAO hjälper småjordbrukare att öka sin matproduktion” (2009).

<http://www.fn.se/press/arkiv/arkiv-2007-2010/nyheter-fran-fn/2009/eu-och-fao-hjalper-smajordbrukare-att-oka-sin-matproduktion>

Swedbank, ”Guide handelstjänster”.

<http://www.swedbank.se/foretag/branschlosningar/handel/guide-handelstjanster/index.htm>

Utrikesdepartementet, ”Bedömningsunderlag för ny samarbetsstrategi med Zambia 2012-2016” (2011) (Hämtad 17.8.2011).

<http://www.regeringen.se/content/1/c6/16/58/04/ab448de7.pdf>